

RESNI POLITIČNI NEMIRI STRESAJO FRANCIJO

Obletnica premirja je izvava spopade med nacionalisti in proti-fašistično fronto. Vsa dežela v razburkanih valovih političnih strasti.

PARIZ, 11. nov. — Danes, ko je poteklo 16 let, odkar je bila končana svetovna vojna, je v zvezi s proslavami premirja po več delih Francije prišlo do nemirov in spopadov, v katerih je bilo ranjenih tudi mnogo ljudi. Vlada je letos vzprisko položaja v Nemčiji, ki se z največjo naločno zopet oborožuje, ob proslavi premirja priredila veliko demonstracijo vojaške moči, kar je dal povod, da so delavski in radikalni elementi dvignili glas protesta proti militarizmu in sledili so resni poulični boji.

Do največjih bojev je prišlo v mestu Lille, kjer je protifašistična fronta, v kateri so zedinjeni socialisti in komunisti, priredila velik pohod. Ko so nacionalisti napadli delavsko pohodnike z žaljivimi klici, je sledil splošen tepež.

Proti-fašisti in nacionalisti so se udarili tudi pred vojnimi spomeniki v Marbonne. V Parizu so nacionalisti ponovno prišli pred hotel, kjer stanuje bivši premier Herriot, katerga dolžjo odgovornosti za paide vlade premierja Doumergue-a, ki je resigniral zadnjih teden, ter vprizorili sovražne demonstracije. Policia je moral demonstrante ponovno s silo razgnati. Nasprotno pa so nacionalisti sli pred rezidenco Doumergue-a ter mu privedli zadržane ovacije.

Neki policijski funkcionar je bil ranjen na drugi strani Pariza, ko je ukazal delavskim potrošnikom, da odstranijo napis, kateri so nosili. V Parizu je na tisoče socijalistov in komunističnih veterans, prepevajoč revolucionarne pesmi, paradirovalo iz Bastile trge pred palačo narodov, kjer so prisegli, da se bodo do zadnjega borili za svoje pravice ter branili svobodo, za katero je padlo milijone mož v svetovni vojni.

Dve osebi sta bili resno ranjeni v streljaju med nasprotimi političnima grupama v Parizu. Policia pravi, da so bili strelji oddani na grufo, ki je nastreljala za Doumergue-a, na katero je nadaljevalo pet minut, predno je dospela policija.

Sredi razburkanih valov političnih strasti, ki jih spremljajo novih finančnih škandali, sestavlja novi premier Flandin "proti-depresijski program", na katerem upa, da reši pravkar sestavljeni kabinet pred razbijanjem. Deklaracijo novega ministritva bo predložil parlamentu v torek.

Sleparski mesec

Na mestni sodnji se je moral zagovarjati in je bil obsojen matur E. Marky, 996 E. 105 St. pri katerem so inšpektorji našli sklebase, ki so bile pobarvane s kemičnimi, da so izgledale slike. Sodnik je sleparskega meseca obsodil na globo.

Sijajen uspeh opere "Il Trovatore;" avditorij SND nabito poln naroda

Solisti in zbor so se odlikovali kot že nikoli prej. Narod je prišel od blizu in daleč ter krasno nagradil pozrtovo valno delo samostojne "Zarje."

Včeraj je bil zopet velik in znamenit dan za slovensko kulturno udejstvovanje v Clevelandu. Zbor samostojne "Zarje" ki je preskrbel že toliko neprecenljivo lepih ur ljubiteljem petja in glasbe, je včeraj popoldne v avditoriju S. N. Doma vprizobil slavoto Verdijeve opero "Il Trovatore" ter zopet pokazal in dokazal, kaj se da doseči, če je dovolj resne volje in pozrtovnosti za kulturno delo. Podana opera je ogromno delo v štirih dejanjih ozirno osmih scenah, toda "Zarjani" so jo absoluirali z odliko, ki bi v mnogih oziroma delala čast vsakemu odru. To je bil splošen sentiment na vodjenega občinstva.

Izmed solistov sta brez dvoma odnesli krono Josephine Milavec in Mary Grill - Ivanusch. Miss Milavec je takoreč prekosila samo sebe. Pela in igrala je vlogo zagonetne ciganke Azucene kot resnična umetnica. Njen polni in močni alt je kot nalača za to znamenito vlogo in izvršila jo je sijajno. Mary Grill - Ivanusch je bila v pevskem kot igalskem oziru vsekozi prepirčevalna in izrazita.

Zbor je nastopal sigurno in efektivno, kostumi so bili sijajni in tudi scenerija je bila dobro pogoden. Dvorana je bila nabito polna ljudstva, ki je prihitele od blizu in daleč, in skozi vso predstavo je vladal tak vzoren mir in občinstvo je sledilo predstavi s tako resno in svečano pozornostjo, da ni prav ničesar motilo praznično - svečane atmosfero, ki je prevevala vprizoritev opeke od začetka do konca.

Davis zopet grmi proti komunistom

Zupan Harry L. Davis je imel sinoči govor na proslavi 16. obletnice premirja, ki so jo priredili vojni veterani v muzikalni dvorani Public avditorija, v katerem je zopet grmel proti komunistom in "ne-ameriškim elementom." Sličen govor je imel v soboto zvečer v hotelu Hollenden na zborovanju Ameriške legije. Davis je v soboto zvečer pred legijonari dejal:

"Dokler bom jaz župan Cleveland, bom gledal, da se razbije vse ustavove, ki pridigajo sovraštvo. Mi moramo spoštovati ameriške ustavove. In ker komunisti pridigajo sovraštvo in uničenje ameriških ustavov, bom nadaljeval z bojem proti njim ter gledal, da se jih uniči v tem mestu."

Vojni veterani in člani Ameriške legije so županu na obeh prireditvah navdušeno pleskali.

Nogometna igra

V soboto popoldne se je vršila v Clevelandskem stadionu nogometna igra med dijaki vladne mornariške akademije v Annopolisu in dijaki Notre Dame kolegija iz Indiane. Zmagala je "Navy" z 10 proti 6. Navzočih je bilo okrog 60 tisoč ljudi in delež od vstopnine, ki ga dobi mestna vlada, znaša okrog \$12,000.

Dvojna obveznost

Do 1. novembra so delničarji propadle Union Trust banke plačali šele \$1,989,255 od svoje dvojne obveznosti, oziroma polnih 9 odstotkov ne od celotne obveznosti ki znaša \$22,800,000. Clair Ave. Bilo srečno!

Cerkve žigosajo vojsko vežbanje v šolah

Predstavniki vseh veroizpovedi obojajo militarizem ter pozivljajo k delu za mir.

NEW YORK, 10. nov. — Odlični predstavniki treh vodilnih veroizpovedi v Ameriki, protestantske, katoliške in židovske, so objavili včeraj manifest v interesu svetovnega miru, v katerem žigosajo predvsem vojsko vežbanje in višjih šolah, obenem pa napadajo privatno municipijsko industrijo, ameriški mornariški budžet in džingočne kongresmane.

"Prišel je čas, ko mora organizirana religija javno proglašati da se ne bo nikdar več vodilo vojen s sankcijo in odobravljajem cerkva," se glasi manifest, ki potem žigosa municipijske industrije kot "ustanove", ki vsled privatenega dobička hujšajo narode k vojnam."

"Ako se bo sploh izdelovalo topove in bojne ladje, se morata posel izročiti v roke vladam," dostavlja manifest.

Potem se pozivlja Ameriko k vstopu v Ligo narodov, javno odsodbo netaktnih članov konгрesa, ki napadajo tuje narode ter konec vojaški vežbi in vojnim igram v šolah.

Med cerkvenimi dostojarstveniki, ki so podpisali manifest, so: protestantovski škofje Henry Knox Sherrill iz Massachusettsa, Edward L. Parson iz Kalifornije in George C. Steward iz Chicaga; monsignor John A. Ryan iz Katoliške univerze, rabinc David D. Pool od španske in portugalske sinagoge, Rev. Samuel McCraevert, tajnik zveznega sveta cerkva, dr. Harry E. Fosdick in dr. S. Parkes Cadman.

Odlični lajiki, ki so poleg drugih podpisali manifest, pa so: senator Copper iz Kansasa, predsednica Holyoke kolegija Mary E. Wooley, bivši poslanik v Turčiji Henry Morgenthau, sr., predsednik Bryan Mawr kolegija Edwards Parks in znana socialna delavka Miss Jane Adams.

ALI JE BIL MOŽ IGRALKE UMORJEN?

LOS ANGELES, 10. nov. — Velika okrajna porota je včeraj izjavila, da je bil filmski direktor Paul Bern, ki je bil pred parleti nekaj mesecev po poroki z igralko Jean Harlow najden mrtev na svojem razkošnem domu, najbrže ustreljen, docim so oblasti takrat odločile, da je izvršil samomor. Našlo se je namreč neko dosedaj nikoli objavljeno izjavo, katero je takrat pred veliko poroto podal vrtnar mrtvega direktorja Clifton E. Davis, ki je izjavil, da je njegov gospodar imel prepričanje s svojo mlado ženo in da je umrl nasilne smrti. Davis je tudi trdil, da Bern ni napisal pisma, ki se ga je pripisovalo njemu in iz katerega bi se sklepal, da je šel sam v smrt. Miss Harlow o zavesti noče govoriti, preiskava velike porote pa se med tem nadaljuje.

Umrl med plesom

Med plesom se je zgrudil mrtev v soboto zvečer v gostilni na 623 E. 140 St. železniški delavec John V. Corey, star 50 let, iz 14415 Jenne Ave. Hotel je pokazati mladim ljudem, ki so bili v gostilni, da je navzolic svojim letom še vedno krepak in gibčen, toda se je par momentov potem, ko je začel plesati, nezvesten zgrudil. Ko je bil pripeljan v Emergency kliniko, je bil že mrtev.

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so dobili: William Slanina, 1201 Norwood Rd. in Anna Sajatovič, 1414 E. 33 St., John Perkovich, 1378 E. 57 St. in Helen Silak, 1377 E. 47 St. ter Fred Zerull, 1038 E. 76 St. in Josephine Telban 6624 St. Clair Ave. Bilo srečno!

Ali se republikanska stranka liberalizira?

Spošne volitve, ki so se vrstile pretekli torč v Združenih državah, so republikane zelo poparile, kajti pokazale so definitivno, da so ljudske mase izgubile vse zaupanje v republikansko stranko, ker jo smatrajo za predstavnico velekapitala in zagonetno posebnih interesov. Le malo republikancem se je posrečilo uteči porazu in to so počeli taki, ki so bolj liberalnih nazorov glede socijalnih in ekonomskih vprašanj kot pa so votiljki pri stranki. Eden teh je senator Vanderburg iz Michigana. On je podal izjavo, v kateri pozivlja k liberaliziranju stranke, če hoče še kdaj priti do veljave. Njemu se je pridružil tudi senator Borah. Volitve so tudi hud udarec za Ligo svobode, v kateri so se pred nekaj meseci združili pod vodstvom Al Smitha vodilni reakcionarji ob stranki, da prično z ofenzivo proti liberalnim tendencem Rooseveltove administracije ter da branijo "svobodo" in "živali individualizem".

Kar se demokratov tiče, so jih seveda volitve napolnilne z zmagovaljem James Farley, ki ima kot poštni mojster v rokah delitev vladnih služb, je tudi rekel, da je zmaga Roosevelta pri prihodnjih volitvah gotova. Nobene izjave pa še ni podal glede zadnjih volitev predsednika Roosevelt.

Kar se demokratov tiče, so jih seveda volitve napolnilne z zmagovaljem James Farley, ki ima kot poštni mojster v rokah delitev vladnih služb, je tudi rekel, da je zmaga Roosevelta pri prihodnjih volitvah gotova. Nobene izjave pa še ni podal glede zadnjih volitev predsednika Roosevelt.

Obstreljen čuvaj

Smrtno nevarno je bil v soboto ponoči obstreljen od nekoga roparja Jos. Palmer, star 55 let, ki je bil nočni čuvaj v Unic Prospect garažu na 1814 Prospect Ave.

Roosevelt dela načrt za kongres

WASHINGTON, 10. nov. — Predsednik Roosevelt je trdno odločen, da obdrži polno kontrolo nad kongresom ter je vsled tega začel sestavljati tako obšireni in detajlirani zakonodajni program, ki bo predložen novemu kongresu, ki se snide 3. januarja, da kongres ne bo imel niti časa niti prilike mislit na kako uporništvo proti Beli hiši.

Prva pride na vrsto predloga za brezposelnostno zavarovanje in starostno pokojnino. Predsednik je v sovražju imenoval poseben odbor, sestojec iz biznisnih, delavskih in farmerskih voditeljev, ki bo sodeloval z vladnim odborom za ekonomsko sigurnost, čigar načelnik je Fr. P. Graham, predsednik North Caroline univerze. Oba komitevja se že v sredo ali četrtek sestaneta na skupni seji.

Poleg tega ima predsednik v mislih še razne druge načrte za pobiranje depresije. Skušalo se bo najti nove prilike za delo, izboljšati položaj delavcev na farmah, razširiti program javnih del, prinesti ekonomsko sigurnost za otroke ter rešiti problem relifa. Roosevelt bo v sredom imel govor pred skupnim komitejem, nakar se bo isti podal na delo ter sestavil program, ki bo predložen novemu kongresu.

McADOO-OVA HČI POREČLA ŠPANSKEGA IGRALCA

ALBUQUERQUE, N. M., 10. nov. — Tu sta se danes poročila Miss Allen McAdoo, 19 letna hči senatorja McAdoo in Rafael De Onate, 38 let star španski igralec, ki je bil rojen na Filipini. Senator je prvotno zagrozil hčeri, da jo razdeli, če poroči igralcu. Charles Paudich, star 31 let, iz 6836 Bayliss Ave., je zgodil kontrolo nad avtomobilom na St. Clair Ave. in E. 53 St. Avto je na drsnih cestah treščil v strebre cestno železniškega čakališča v Paulich je bil resne poškodbe. Nahaja se v Marine bojnišči, kjer pravijo zdravniški, da ima morda prebito lobanje.

Zahteva za omiljenje diktature v Jugoslaviji

Zagrebški škof Bauer in slavni kipar Meštrović sta z drugimi odličnimi voditelji podpisala manifest na regentski svet. Zahlevajo osvoboditev političnih jetnikov in svobodne občinske volitve.

HUEY LONG O DREDI MORATORIJZA DOLGOVE

BATON ROUGE, Louisiana, 10. nov. — Senator Huey Long, ki je absoluten politični diktator nad demokratsko stranko v državi Louisiana, je danes naznal, da se bo v kratkem vršilo izredno zasedanje državne zbirnice, pri katerem se bo sprejelo zakon, v smislu katerega se za dobo dveh let ne bo moglo tirati nobenih dolgov. Moratorij ne bo veljal samo za vknjižbe na posestvih, temveč tudi za osebne dolgove, je izjavil Long.

Manifest, katerega se je podpisalo princu Pavlu, bratrancu pokojnega kralja, in ostalima dvema članoma regentskega sveta, zahteva, da vlada izpusti iz zaporov vse politične jetnike in da odredi svobodne občinske volitve, pri katerih bo imelo ljudstvo priliko svobodno izraziti svojo voljo.

Med onimi, ki so podpisali pomembni dokument, so zagrebški nadškof Bauer, slavni kipar Ivan Meštrović, bivši finančni minister Švrljuga ter številni politični voditelji v uredniki časopisov, ki so podpirali Aleksandrovo vojaški režim.

V manifestu je rečeno, da ljudstvo tem težje prenaša gospodarsko krizo, v kateri se nahaja dežela, ker je istočasno izpostavljeno policijskemu terorizmu in šikanam lokalne birokracije, ki ni odgovorno ljudstvu, temveč samo režimu v Beogradu.

Dalje se povdaja, da sta armada in policija zadostna garancija za narodno varnost, in da se mora odviti moč vmešavanja takim pomožnim silam kot so sedaj tvorivo Sokoli in pa vse-srbska Narodna Obrana.

PRVI FAŠISTIČNI "KORPORATIVNI" KONGRES

RIM, 10. nov. — Danes se je otvoril prvi "korporativni parlament," ki je zavzel mesto političnega parlamenta v Italiji. Prvo zborovanje 823 delegatov, ki zastopajo 22 korporacij v novi fašistični uredbi, je nagovoril Mussolini na Kapitolskem griču. Izjavil je, da imata delo in kapital pod novo korporacijsko uredbo enako zastopstvo v gospodarskem življenju naroda in da bodo zgodaj sledili prej ali slej vsi narodi sveta.

Nespremenjen relif

Okrajni relifni administrator Marc Grossman je v soboto po povratku iz Columb

Slovenska Svobodomiselnna
Podpora Zveza

Ustanovljena 1908

Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kwartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNİ ODBOR:
Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:
Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauzer, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 5th St., West Allis, Wis.
GLAVNI ZDRAVNIK:
Dr. F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.
URADNO GLASILO:
"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičoče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovanja upravnega odboka se naj naslavljajo na predsednika nadzornega odbora. Pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odbora. Stvari tične pritožbe se uredništvo v upravnosti uradnega glasila, se naj pošilje naravnovnosno na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Zanimive vesti iz stare domovine

Cene živilom na ljubljanskem trgu.

V soboto 20. oktobra je bil ljubljanski trg najbolj bogato založen z jabolki. Drugo sadje je bilo naprodaj v manjših količinah. Prvovrstna jabolka so bila do 2.50 do 4. Din kg. Prav mnogo je bilo lepih in zdravih kosmačev, ki so bili lani prav sedki. Mnogo je bilo gambovcev, renat, kanadskih, rožmarinčkov in drugih zlahtnih jabolk.

Zlahtnih hrušek je na trgu vedno manj in se sedaj prodajajo po 4 do 7 Din kg. Domačega koščanja je v izobilju ter so ga ponimali po 1 do 1.50 Din liter. Bilo je na trgu tudi nekaj belokranjskega črnega grozdja, po 5 Din, dočim je bilo smederevo po 6 do 8 Din kg.

Francija deportira Slovence

Dne 12. oktobra je prispevalo v Ljubljano 150 slovenskih rudarjev iz Bruaya, Francije. Pri odhodu jim je bilo obljudljeno, da je plačana vožnja in prevoznična za pohištvo do zadnje postaja bivališča. Ta obluba pa ni izpolnjena. Prizadete se opozarja, da morajo sami kriti prevozne stroške. Kar velja za že došle repatriance iz Bruaya, velja tudi še za vse druge izgancane, ki se bodo še vrnili domov v bližnji bodočnosti.

VLOMILCI PRI NUMIZMATIKU.

Te dni so neznani vlomilci počeli vzlomili v trgovino znanega pariškega zbiralca novece Bouveya na Grands Boulevards ter so odnesli za 500,000 frankov plena. Zanimivo je, da stoji na nasprotni strani ceste Bouveyeve trgovine policijska stražnica, kjer niso opazili nič sumljivega v času, ko so bili vzlomilci na de-

IZ PRIMORJA

Nova planinska koča v Moženci.

Italijansko društvo "Societa Alpina della Guilia" je v zadnjih letih postavilo več planinskih koč v spomin na prostovoljce, ki so padli za Italijo v svetovni vojni. Prav sedaj je na Bovškem dograjena nova planinska koča, ki se bo imenovala na čast Ferrucciu Suppanu (Zupanu), kateri je padel 10. avgusta 1916 na Krasu. Koča stoji pod Rombonom. Od predilskih cest vodi do rije čez potok Koritnico zložen na gorska pot. Koča je kake tri kilometre proti jugu od Spodnjega Loga. Te planinske koče so važne italijanske nacionalne postojanke sredi slovenskega ozemlja.

"Pravica in svoboda" pred sodiščem.

Italijansko sodišče za zaščito države v Rimu je sodilo — tako poroča "Corriere della Sera" — dne 6. novembra tri Italijane: Siona Segre, Leona Giusburga in Marija Levija, ki so pripadali prepovedanemu antifašističnemu društvu "Giustizia e liberta" (Pravica in svoboda). Dne 11. marca tega leta se je iz Švicarje pri Laganu pripeljal avto, ki ga je šofiral Segre, z njim se je vozil Levi. Ko so avtomobil na meji temeljito preiskali, so državni organi našli v njem polno protifašističnih letakov, tiskanih v Parizu. Ko je Levi to videl, je bliskovito planil proti jezeru in plavaje prišel v Švico. Segreja pa so zaprl. Preiskava je potem dognala, da je v Turinu skupina proti-fašističnih izobražencev, katere vodi dr. Leone Giusburg. Segre in Giusburg sta bila sjetna, Levi pa je na varnem v Švicari.

Novi fašisti.

"Il Popolo di Trieste" pričuje seznam na novo pripuščenih članov fašistične stranke. Tržaški seznam obsegata kakih 300 imen, izmed katerih je več slovenskih, kot: Abrami (Abram), Bisiachi (Biziak), Brattina, Bassa, Budan, Brecelli, Battich, Boico, Braida, Baiz, Brajavez, Braicovich, Comar, itd. V Postojni je bil sprejet med fašiste med drugimi tudi Giovanni Vidmar, v Košani pa Matija Maleckar, Anton Maslo, Giovanni Gustinič, Giovanni Masi, v Štakmu so bili sprejeti: Hlača, Počkar, Lipanje. In tako dalje.

Obsojeni radi tihotapstva.

Zaradi tihotapstva sta bila obsojena vsak na 685.70 lir pogojo na 32 letni Jakob Trugar in 19 letna Cecilia Zajc iz Cerkna. Obtožena sta bila, da sta tihotapila moko, kavo in tobak.

Radi izmišljenega ropa — eno leto.

Dne 29. septembra je Marija Slepko iz Potoč pri Černičah karabinerjem naznanila, da sta jo na poti med Rihembergom in Stanjelom napadla dva neznana. In tako dalje.

Obsojeni radi tihotapstva.

Zaradi tihotapstva sta bila obsojena vsak na 685.70 lir pogojo na 32 letni Jakob Trugar in 19 letna Cecilia Zajc iz Cerkna. Obtožena sta bila, da sta tihotapila moko, kavo in tobak.

Radi izmišljenega ropa — eno leto.

Dne 29. septembra je Marija Slepko iz Potoč pri Černičah karabinerjem naznanila, da sta jo na poti med Rihembergom in Stanjelom napadla dva neznana.

Oglasite v — "Enakopravnosti"

THE CIMPERMAN COAL CO.

1261 Marquette Ave.

Fin premog — Točna postrežba.

Se priporočam

F. J. Cimperman

Henderson 3113

ŠE JE ČAS

Trgovci in obrtniki, še imate čas, da si izberete lepe stenske koledarje, katere boste podarili za božične praznike vašim zvestim odjemalcem v znak hvaležnosti za naklonjenost. Mali dar v obliki koledarja ugodno vpliva na odjemalce, ki raje trgujejo pri trgovcih, ki se jih od časa do časa nekoliko spomnijo. Cene so zmerne.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Ave. HEnd. 5811

Društveni KOLEDAR

NOVEMBER

17. novembra sobota — Društvo "Orel", ples v spodnji dvorani Slov. Nar. Doma.
19. decembra nedelja — Blaue Donau, koncert v avditoriju Slov. Nar. Doma.
15. decembra sobota — Roustabout Club. Ples v spodnji dvorani SND.
16. decembra nedelja — Pevsko društvo "Ilirija" ponovi koncert z velikim programom v Slov. Del. Dvorani, E. 109 St. in Prince Ave.
18. novembra nedelja — Proslava 10-letnice društva "Velebit" št. 544 SNP v Sachsenheim dvorani, na Denison Ave.
19. novembra nedelja — Pevsko društvo "Adrija" priredi igro in koncert v Slov. Društvenem Domu, na Recher Ave.
20. novembra sobota — "Comrades" št. 566 SNP, ples v spodnji dvorani Slov. Nar. Doma.
21. novembra sobota — Plesno veselico priredi društvo "Jutarnja Žora," št. 337 H. B. Z. v Slov. Društvenem Domu na Holmes Avenue.
22. novembra, sobota — Društvo "Vipavski Raj" št. 312 priredi plesno veselico v Slovenskem Domu na Holmes Avenue.
23. decembra, nedelja — Socijalistični klub št. 49 JSZ, prirede v SDD, Waterloo Rd.
24. decembra pondeljek — S. Mlad. Šola SND., Božičnica v avditoriju SND.
25. decembra sobota — Društvo "Vipavski Raj" št. 312 priredi plesno veselico v Slovenskem Domu na Holmes Avenue.
26. decembra, sobota — Društvo Na Jutrovem št. 477 S. N. P. J. ima plesno veselico v Slov. Del. Dvorani.
27. decembra nedelja — Dramsko društvo "Abrasčevič" — Predstava v avditoriju Slov. Nar. Doma.
28. decembra, nedelja — St. Clair Rifle and Hunting Club, srnjakovska večerja v S. D. D. na Recher Ave. ob 7. obletnici.
29. decembra, nedelja — Društvo Na Jutrovem št. 477 S. N. P. J. ima plesno veselico v Slov. Del. Dvorani.
30. decembra, nedelja — Društvo "Abrasčevič" — Predstava v avditoriju Slov. Nar. Doma.
31. decembra, nedelja — Silvestrov večer priredi plesno društvo "Soča" v Slov. Domu na Holmes Ave.
32. decembra, nedelja — Jugoslovanski Vojni Veterani, — predstava v avditoriju Slov. Nar. Doma.
33. decembra, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
34. decembra, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
35. decembra, nedelja — Društvo "Jadran" priredi Silvestrov večer v Slovenskem Delavskem Domu, Waterloo Road.
36. januarja, torek — Koncert priredi Slov. šola in mladinski zbor v Slov. Del. Domu, Waterloo Rd.
37. januarja, sreda — Društvo "Napredek" zabava v Slov. Društvenem Domu, na Recher Ave.
38. januarja, sreda — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi zabavni večer v Slov. Del. Domu, na Waterloo Rd.
39. januarja, sreda — Društvo "Zvon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
40. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
41. januarja, nedelja — Društvo "Jadran" priredi Silvestrov večer v Slovenskem Delavskem Domu, Waterloo Road.
42. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
43. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
44. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
45. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
46. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
47. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
48. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
49. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
50. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
51. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
52. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
53. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
54. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
55. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
56. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
57. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
58. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
59. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
60. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
61. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
62. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
63. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
64. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
65. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
66. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
67. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
68. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
69. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
70. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
71. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
72. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
73. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
74. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
75. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
76. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
77. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
78. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
79. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
80. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
81. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
82. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
83. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
84. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
85. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
86. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
87. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
88. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
89. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na 80. cest.
90. januarja, nedelja — Društvo "Vojon" objava 20 letnico v S. N. Domu na

Ljubezen in dolžnost

SPISAL PAUL ACKER

Iz francoščine prevel J. Kotnik

Hodili so počasi, a kmalu je Fani izpustila zdravnikovo roko ter pospešila korak. Deklice so od časa do časa pritekle k njej, prinašajoč ji cvetlič; živabarva ji je nadenehnila lica in dihalia je z veliko slastjo.

"Ali nisem imel prav, gospodična Fani?" je rekel zdravnik. "To je več vredno kot vsa združila!"

Nasmehnila se je; stopala je nekaj korakov pred njim, on pa jo je pustil še dalje, da je šla pred njim. Nikakor pa ni mogel odtrgati od nje svojih oči.

Sedaj si ni več tajil, da je ljubil to slabotno deklico, ki se je bila že smrt doteknila. Kako se je to moglo zgoditi? Prihajalo je pogloma, vsak dan nekaj, brezvomno, ne da bi se zavedal. In ztova se je spomnil vsega, kar se je bilo zgodilo tisto noč, ko se je bal, da jo izgubi. Ali ga je tudi ona ljubila? Včasih si je v dneh njene bolezni skušal domišljevati, da tudi ona nosi v sebi skrivnost, enako njegovi. Dva ali trije pogledi, nekaj besed je boječe pričalo o tem. Toda, ko jo je gledal danes tako srečno v gozdu, tako srečno, ker je bilo nebo modro, sonce žarče in zrak čist, se je vse, kar si je upal le za trenotek domišljevati, zrušilo v nič. Kakšna brezvomnost ga je neki prevzela in v kakšne sanje se je dal zazabit?

Saj ga ona ni ljubila, nikoli ga ne bo ljubila in nikoli ne bo vedela, da jo on ljubi; kajti nikdar ji tega ne bo povedal! Živel bo ob njej vse življenje, živel kot zdravnik, ki se zrtvuje dobrodelni ustavnemu, katero je ona osnovala, in to bo zanj mnogo!

Slučajno sta se spustila na ozko pot, ki ju je priveda v majhen, skrit drevored, kjer je zamolnil vsak hrup. Sedla sta, medtem ko so deklice odšle v park, ki ga je zastiralo košato drevje. Hipoma so povsem blizu ne da bi jih bilo videti, zaropali bobnarji. Bila je to predigralna koračnica, izprva zamolko drdranje, nato trije rezki udarci s palico in zopet tišina. Trikrat je tako zodonelo. Pre sledki, ki so prekinjali vsakokratno ropotanje, so napolnilni potrga duha s pričakovanjem. Končno so prenehali. Močni val glasov je šril po vsem gozdu svečano žalost. Rezko so se oglasile nato trobente; četa vojakov je udarjala ob tla z ritmično umerjenim korakom; ropotanje je umolnilo, trobentanje se ublažilo, vse se je oddaljilo, se zameglilo in ugasnilo, medtem ko so v zraku umirali poslednji tresljaji.

Sedela sta drug ob drugem, molčala in v tem molku sta se bala drug drugega. Tišina, ki ju je obdajala, je bila vsa težka od njunih, nemih misli. Doktor Florent se ni sklanjal h gospodični Fani. Povesil je glavo, se prepuštil sili, ki je bila močnejša od njegove volje, in rekel:

"Ljubim vas, gospodična!"

Kakor obtožba, kakor osvoboditev so bile te besede. A komaj je izpregvoril, se je prestrašil. Kaj je rekel, on, ki si je prisegel, da ne bo nikoli nič povpel?

Gospodična Fani je vsa bleda dvignila oči k njemu in zrla sta drug v drugega. Ni mu odgovorila; prijela se je za čelo in videti je bilo, kot bi se hotela zgruditi pod sunkom presilnega razburjenja. On pa je sedaj, ko se mu je bila ta beseda sama utrgala, zbral ves pogum ter nadaljeval:

spretnostjo jo je obkrožil, jo najprej ranil, da ji razodene svojo navzočnost in jo prisili, da misli nanj; kajti nikakor ni dvolj, da postane gospodar nedolžnega srca te uboge ženske. Nato ji je pod pretvezo nравstvenosti vzbujal skrbi in mučil dušo milde deklice in končno se je nastanil ob zglavju bolnice ter navezal med zdravnikom in njo nove, nežnejše stike. Sedaj pa je vrgel obrazino s svojega obraza.

Gospodična Fani nikakor ni skušala tajiti sama sebi, da je tudi ona ljubila. Ko ji je doktor Florent priznal, da jo ljubi, ni kriknila od ogorčnosti, marveč se je samo jokala, ker je bilo razburjenje presilno in hkrati tudi presladko. Imela je občutek, da se bo onesvestila, vrnila se je domov vsa strta. Še ob tej uri, po preteklih štirih dni, ni vidiela pred seboj drugega kot to vrnitve iz parka, kjer sta sedeila drug ob drugem, ni slišala drugega kot besede, ki jih je bil on gorovil.

Roka ji je počivala še vedno na čelu, težko dihanje ji je dvi galje prsi in molčala je.

"Sanjal sem," je nadaljeval, "da bi mogla kedaj še bolj združena kot zdaj delovati za ustavovo, ki ste jo osnovali. Sanjal sem . . ."

Za trenotek je obstal, nato pa zajecljal:

"Sanjal sem o možnosti, da postanete morda moja žena."

Roka ji je zdrnsila s čela in opazil je, da joče. Boječe je čakal, da zaslisi njen glas.

"Oprostite mi!" je prosil ponino.

Pogledala ga je milo, skoraj nežno, tako da se je polačilo mladega zdravnika neizmerno upanje, a v tistem trenotku so prihiteli deklice.

"Pozneje, pozneje," je zajecljal s poudarkom, ki ga ni mogoč nikoli pozabiti.

Napravil je z roko nedoločeno kretnjo.

Ona pa je pristavila: "Vrniti se bo treba."

Sonce je zahajalo, nad mestecem se je pordečilo nebo. Počasi so odhajali iz parka; in pa si ji ni več upal ponuditi roke . . . Blizu ograje, pod cesto so na dvorišču konjeniške vojašnice vojaki snažili konje. Deklice so jih radovedno, ogledovalo.

"Pojdimo, pojdimo!" je rekla gospodična Fani. "Hitimo!"

XI.

Tako se je končno odkril potuhjeni sovražnik, ki je pred napadom že toliko din lazil okoli gospodične Fani; pojavil se je v obliki ljubezni, ona pa ni imela moči, da ga odbije. S kakšno

sprednostjo jo je obkrožil, jo najprej ranil, da ji razodene svojo navzočnost in jo prisili, da misli nanj; kajti nikakor ni dvolj, da postane gospodar nedolžnega srca te uboge ženske. Nato ji je pod pretvezo nравstvenosti vzbujal skrbi in mučil dušo milde deklice in končno se je nastanil ob zglavju bolnice ter navezal med zdravnikom in njo nove, nežnejše stike. Sedaj pa je vrgel obrazino s svojega obraza.

Na tej strani ljubezen, ljubezen v svoji popolni naravi, v svoji čistosti in religioznosti, ljubezen, ki jo Bog priporoča in Cerkev blagoslovila. Ljubezen, katera ustvarja družino in nadalje človeški rod — na drugi strani pa zgolj dolžnost. Otroci Omočno je ponavljala to besedo: otroci! A saj jih je že imela, vse tiste, ki so se že dve leti odzivali njenemu vabilu, ki jih je prevzemala tako majhne, ki jih je poučevala, olikovala in ki so rasli pred njenimi očmi, saj jih ima, vse tiste, ki bodo prihajali vsako leto, dokler bo ona imela še kaj moči, dokler ji ne osivijo lasje, dokler ne pride starost in potem smrt . . . To so bili njeni otroci. Če bi jih sedaj zapustila, kako bodo sodili o njej? Lepa požrtvovalnost njenih mladostih bi bila tedaj le mučavost in obsodba, polna razočaranja bi padla na vse tiste, ki po Parizu skušajo osnavljati eteje ljubezni. Takoj se ji je na dnu duše dvignil zamokel upor. Prišla je v ta okraj, da posveti svoje življenje bednim. Za vselej se je bila odpovedala veselju, ki krasí življenje drugih žen, odpovedala se je temu odločno in brez obžalovanja; njeni srce ne bi smelo nikoli biti samo za eno srce. In glej, že je bilo za moža, samo za enega moža in tudi njej se je ponujalo vse kot drugim ženam — mož, ki bi ga lahko ljubila, domače ognjišče, otroci. Zaman je upala, da se bo mogla iztrgati svetu, zaman se je trudila, da ga ne bi spoznala: svet jo je ponovno zahteval za-

se. Da pa se mu to posreči, je razgibal samo eno izmed sil, ki mu služijo, zato pa najstrašnejšo — ljubezen.

Na tej strani ljubezen, ljubezen v svoji popolni naravi, v svoji čistosti in religioznosti, ljubezen, ki jo Bog priporoča in Cerkev blagoslovila. Ljubezen, katera ustvarja družino in nadalje človeški rod — na drugi strani pa zgolj dolžnost. Otroci Omočno je ponavljala to besedo: otroci! A saj jih je že imela, vse tiste, ki so se že dve leti odzivali njenemu vabilu, ki jih je prevzemala tako majhne, ki jih je poučevala, olikovala in ki so rasli pred njenimi očmi, saj jih ima, vse tiste, ki bodo prihajali vsako leto, dokler bo ona imela še kaj moči, dokler ji ne osivijo lasje, dokler ne pride starost in potem smrt . . . To so bili njeni otroci. Če bi jih sedaj zapustila, kako bodo sodili o njej? Lepa požrtvovalnost njenih mladostih bi bila tedaj le mučavost in obsodba, polna razočaranja bi padla na vse tiste, ki po Parizu skušajo osnavljati eteje ljubezni. Takoj se ji je na dnu duše dvignil zamokel upor. Prišla je v ta okraj, da posveti svoje življenje bednim. Za vselej se je bila odpovedala veselju, ki krasí življenje drugih žen, odpovedala se je temu odločno in brez obžalovanja; njeni srce ne bi smelo nikoli biti samo za eno srce. In glej, že je bilo za moža, samo za enega moža in tudi njej se je ponujalo vse kot drugim ženam — mož, ki bi ga lahko ljubila, domače ognjišče, otroci. Zaman je upala, da se bo mogla iztrgati svetu, zaman se je trudila, da ga ne bi spoznala: svet jo je ponovno zahteval za-

se. Da pa se mu to posreči, je razgibal samo eno izmed sil, ki mu služijo, zato pa najstrašnejšo — ljubezen.

Na tej strani ljubezen, ljubezen v svoji popolni naravi, v svoji čistosti in religioznosti, ljubezen, ki jo Bog priporoča in Cerkev blagoslovila. Ljubezen, katera ustvarja družino in nadalje človeški rod — na drugi strani pa zgolj dolžnost. Otroci Omočno je ponavljala to besedo: otroci! A saj jih je že imela, vse tiste, ki so se že dve leti odzivali njenemu vabilu, ki jih je prevzemala tako majhne, ki jih je poučevala, olikovala in ki so rasli pred njenimi očmi, saj jih ima, vse tiste, ki bodo prihajali vsako leto, dokler bo ona imela še kaj moči, dokler ji ne osivijo lasje, dokler ne pride starost in potem smrt . . . To so bili njeni otroci. Če bi jih sedaj zapustila, kako bodo sodili o njej? Lepa požrtvovalnost njenih mladostih bi bila tedaj le mučavost in obsodba, polna razočaranja bi padla na vse tiste, ki po Parizu skušajo osnavljati eteje ljubezni. Takoj se ji je na dnu duše dvignil zamokel upor. Prišla je v ta okraj, da posveti svoje življenje bednim. Za vselej se je bila odpovedala veselju, ki krasí življenje drugih žen, odpovedala se je temu odločno in brez obžalovanja; njeni srce ne bi smelo nikoli biti samo za eno srce. In glej, že je bilo za moža, samo za enega moža in tudi njej se je ponujalo vse kot drugim ženam — mož, ki bi ga lahko ljubila, domače ognjišče, otroci. Zaman je upala, da se bo mogla iztrgati svetu, zaman se je trudila, da ga ne bi spoznala: svet jo je ponovno zahteval za-

ce se so vznemirjale spričo njenih žalosti. Gospa Lancelin, ki je ugenila vzrok, je bila z njo izredno ljubeziva. Te štiri dni gospodična Fani sploh ni videla doktorja Florenta. Prišel je, preiskal otroke, gospa Lancelin pa mu je povedala novice, nato je zopet odšel. A jutri se Fani sestane z njim v zavetnišču, kajti na vsak način mora tja. Kaj se bo tedaj zgodilo? Kaj ji poreče? In kaj naj mu reče ona? Zapisil je bil za njeno roko; ima to-

rej pravico, da zahteva od nje odgovora. Morda bi mogla podaljšati svojo odsotnost? Premljevala bo o tem, povprašala očeta za svet.

Naslednjega dne pa se ni več obotavljala: odšla je v zavetniščo. Prvič po svoji bolezni se je vrnila tja.

Žene, ki so jo pričakovale, so jo svečano sprejele. Bale so se da jo izgube, in ta bojanje je bila odsevala z njihovih obrazov.

(Dalje prihodnjih)

POD OSEBNIM VODSTVOM

BOŽIČNI IZLETI

v JUGOSLAVIJO

Iz New Yorka odpeljuta priljubljena eksprezna parnika

NEW YORK

13. DECEMBRA

Izborne železniške zvezde od Hamburga

BREMEN

16. DECEMBRA

Eksprezni vlak Bremen v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
1119 EUCLID AVENUE, CLEVELAND, OHIO

1119 EUCLID AVENUE, CLEVELAND, OHIO